

SAHİH-İ BUHÂRÎ'DE
ALİYYU'L-MÜRTEZÂ
(R.A.)

Ve Peygamber (S) Alî'ye hitaben: "Sen bendensin, ben de sendenim" buyurmuştur.

Umer ibnu'l-Hattâb (R) da: Rasûlullah, Alî'den razı olarak vefat etti, demiştir.

Sehl ibn Sa'd (R) tahdîs etti ki, Rasûlullah (S) Hayber günü:

— "Bayrağı yarın bir kişiye vereceğim ki, Allah fethi onun iki eliyle müyesser kılacaktır" buyurmuştur.

Râvî dedi ki: Bunun üzerine orada bulunan sahâbîler o gecelerini bayrağın onlardan hangisine verileceği hayâlîne dalıp huzursuzlukla geçirdiler. İnsanlar sabaha girince Rasûlullah'ın huzuruna gittiler. Hepsi bayrağın kendisine verilmesini umuyorlardı.

Fakat Rasûlullah:

— "Alî ibn Ebî Tâlib nerededir?" diye sordu.

Sahâbîler:

— Yâ Rasûlallah, onun iki gözü ağrıyor, dediler. Rasûlullah:

— "Ona haber gönderin de onu bana getirin" buyurdu.

Alî gelince, Rasûlullah onun gözlerine tükürdü ve ona şifâ duası yaptı. Akabinde Alî'nin gözleri iyileşti, hattâ onda hiçbir ağrı yokmuş gibi oldu. Hemen bayrağı Alî'ye verdi. Bunun üzerine Alî:

— Yâ Rasûlallah, Hayber Yahûdîleri ile onlar da bizim gibi (müslümân) oluncaya kadar vuruşacak mıyım? dedi.

Rasûlullah:

— "Tâ Hayberliler'in sahasına ininceye kadar hey'etin üzere sükûnetle yürü. Sonra onları İslâm'a girmeye da'vet et. Ve onlara İslâm'da üzerlerine vâcib olacak Allah haklarını haber ver. Allah'a yemin ederim ki, senin sayende Allah'ın bir tek kişiye hidâyet vermesi senin lehine, senin kırmızı develerin olmasından daha hayırlıdır" buyurdu.

Selemetu'bnu'l-Ekva' (R) şöyle demiştir: Alî, Hayber'de gözünde rahatsızlık olduğu için Peygamber'den geride kalmış idi. Alî kendi kendine: Ben göz rahatsızlığı sebebiyle Rasûlullah'tan geriye kalır mıyım? diyerek dışarı çıktı ve Peygamber'e yetişti. Allah'ın, sabahında fetih ihsan ettiği gecenin akşamı olunca, Rasûlullah (S):

— "Yemîn olsun, İslâm bayrağını yarın muhakkak bir kimseye vereceğim ki (yâhud yarın bayrağı bir adam alacak ki), Allah ve Ra~ sülü onu sever yâhud o kimse Allah'ı ve Rasûlü'nü sever. Allah ona fetih ihsan edecektir" buyurdu.

Ertesi gün Alî ile karşılaştık. Hâlbuki biz, göz rahatsızlığından dolayı onun gelmesini ummuyorduk. Sahâbîler:

— İşte Alî geldi, dediler.

Rasûlullah bayrağı ona verdi. Allah Hayber'in fethini ona müyesser kıldı ^[81].

Seleme ibn Dînâr şöyle demiştir:

Bir kimse Sehl ibn Sa'd (R)'a geldi de:

— Medîne Emîri şu Fulân kişi minber yanında Alî'yi razı olunmayan birşeyle zikrediyor, dedi.

Râvî Ebû Hazım dedi ki:

Sehl:

— Bu emîr Alî için ne söyledi? der.

Râvî Ebû Hazım dedi ki:

— Emîr, Alî'ye Ebû Turâb diyor, deyince,

Sehl ibn Sa'd güldü de:

— Vallahi bu lakabı Alî'ye muhakkak Peygamber isim yapmıştır ve Alî'ye bundan daha sevgili bir isim de olmamıştır, dedi.

Ebû Hazım dedi ki: Ben (bu unvanı Peygamber'in Alî'ye nasıl verdiğini öğrenerek) lezzet almak istedim de, Sehl ibn Sa'd'a bu hadîsi sordum ve:

— Yâ Ebâ Abbâs, bu isim verme işi nasıl oldu? dedim.

O da şöyle anlattı:

— Bir kerre Alî, Fâtıma'mn yanına girmiş, sonra bir şeyden Fâtıma'ya darılarak dışarı çıkmış ve Mescid'de yatmıştı. Bu sırada Fâtıma'nın yanına Peygamber gelip: "Amcan oğlu nerede?" diye sorduğunda Fâtıma: Mescid'dedir, dedi. Bunun üzerine Peygamber Mescid'e çıktı ve Alî'yi, sırtından ridâsı düşmüş, sırtına toprak bulaşmış bir hâlde yatıyor buldu. Bunun üzerine Peygamber (S), Alî'nin sırtından toprakları eliyle silmeye başladı ve iki kerre: "Otur yâ Ebâ Turâb! Otur yâ Ebâ Turâb!" buyuruyordu.

Sa'd ibnu Ubeyde şöyle demiştir: İbn Umer'in yanına bir adam (yânî Nâfi' ibnu'l-Ezrak) geldi de, ona Usmân'dan sordu. İbn Umer, Usmân'ın güzel amellerinden zikretti de o kimseye:

— Belki Usmân'ın işlerinden sana zikrettiğim şeyler, sana kötü geliyordur, dedi.

O kimse:

— Evet kötü geliyor, dedi. İbn Umer:

— Allah senin burnunu topraklandırıp horlasın, dedi. Sonra o kimse İbn Umer'e Alî'den sordu. İbn Umer, Alî'nin güzel amellerini zikretti de:

— Alî budur, evi de Peygamber'in evlerinin en güzelidir (yâhud ortasındadır), dedi.

Sonra yine:

— Belki benim Alî'den söylediğim şeyler sana kötü geliyordur, dedi.

O adam:

— Evet (kötü geliyor), dedi.

Bunun üzerine İbn Umer ona:

— Allah senin burnunu toprağa sürüp horlasın. Git de benim hakkımda neye gücün yeterse yap! Dedi.

Alî (R) şöyle haber vermiştir: Fâtıma (aleyhi's-selâm) değirmen taşı çevirmenin te'sirinden elinde meydana gelen rahatsızlıktan şikâyet etti. O sırada Peygamber'e (S) birtakım esirler gelmişti. O esirlerden bir hizmetçi istemek üzere Peygamber'in (S) evine gitti, fakat Peygamber'i (S) evde bulamadı; Âişe'yi (R) buldu ve ona ne için geldiğini haber verdi. Peygamber (S) geldiğinde Âişe (R), Fâtıma'nın gelişini Peygamber'e (S) haber verdi.

Alî (R) dedi ki: Bunun üzerine Peygamber (S) bize geldi ve bizi yataklarımıza girmiş hâlde buldu. Ben hemen ayağa kalkmaya davrandım. Peygamber (S) derhâl:

— "Yerinizde durunuz" buyurdu ve ikimizin arasına oturdu; hattâ ben göğsüm üstüne dokunan iki ayağının serinliğini hissettim.

Sonra Peygamber (S):

— "İyi dinleyiniz! Ben size, sizin benden istediğiniz esîr hizmetçiden daha hayırlı birşey öğreteceğim: Siz (geceleyin) yatağınıza girdiğinizde otuz dört defa Allâhu Ekber, otuz üç kerre Subhânallah dersiniz. Otuz üç kerre de el-Hamdu lillah dersiniz. İşte bunları söylemeniz sizlere hizmetçiden hayırlıdır" buyurdu.

Sa'd ibn Ebî Vakkas (R) şöyle demiştir: Peygamber (S),

Alî'ye (R) hitaben:

"Senin bana bağlılığın, Harun'un Musa'ya bağlılığı derecesinde olmandan razı olmuyor musun?" buyurdu.

Abîde es-Selmânî verdi ki, Alî (R) Irak ahâlîsine:

— Bundan evvel hüküm verdiğiniz gibi hüküm veriniz. Çünkü ben (Ebû Bekr ve Umer, üzerinde çekişme ve fitneye götürücü) ihtilâfi çirkin görüyorum. Tâ ki, insanların bir cemâati olsun yâhud da ben arkadaşlarımın öldüğü gibi ölürüm, demiştir.

Muhammed ibn Şîrîn, (Râfizîler tarafından) Alî üzerine rivayet edilen (Şeyhayn'e muhalefet) haberlerinin çoğunu yalandan ibaret görür idi.

SAHİH-İ MÜSLİM'DE

ALİYYU'L-MÜRTEZÂ

(R.A.)

Sa'd b. Ebî Vakkâs (R), şöyle demiştir:

Resûlullah (S), Ali'ye (R):

«*Sen bana Musa'ya nisbetle Harun yerindesin. Şu kadar var ki, benden sonra Peygamber yoktur.*» buyurdular.

Sa'd b. Ebî Vakkâs (R), bir başka rivayette şöyle demiştir:

Tebûk gazasında Resûlullah (S), Ali b. Ebî Tâlib'i halife bıraktı.

Ali:

— Yâ Resûlallah! Beni kadınlarla çocukların içinde halife mi bırakıyorsun? dedi.

Bunun üzerine :

«*Benden Musa'ya nisbetle, Harun yerinde olmana razı değil misin? Şu kadar var ki, benden sonra Peygamber yoktur.*» buyurdular.

Sa'd b. Ebî Vakkâs'dan (R), şöyle rivayet edilmiştir.

Muâviye, Sa'd'a emir verdi ve :

— Ebû't-Türab'a hakkında kötü konuşmaktan seni ne menetti? dedi.

O da :

— Benim söyleyeceğim üç şey var ki; bunları onun için Resûlullah (S) söylemiştir. Binâenaleyh ben ona asla kötü konuşmam. Bu üç şeyden birinin benim olması, bence kızıl develerden daha makbuldür.

1-Ben, Resûlullah'ı (S), gazalarından birinde onu yerine bıraktığı, Ali de ona :

— Yâ Resûlallah! Beni kadın ve çocuklarla beraber mi bıraktın? dediği zaman;

«***Benden Musa'ya nisbetle Harun yerinde olmana razı değil misin? Şu kadar var ki, benden sonra Peygamberlik yoktur.***» buyururken işittim.

2-Hayber gününde de:

«***Bu sancağı mutlaka Allah ve Resulünü seven, Allah ve Resulü de kendisini seven bir zata vereceğim.***» buyururken işittim. Biz sancak için hepimiz uzandık.

Fakat o: «Bana Ali'yi çağırın!» buyurdu.

Ali gözlerinden rahatsız olduğu halde getirildi. Resûlullah (S) onun gözüne tükürdü ve sancağı kendisine verdi. Allah da ona fethi müyesser kıldı.

3-Şu âyet:

«De ki: Gelin, bizim ve sizin çocuklarınızı çağıralım...» inince,

Resûlullah (S), Ali'yi, Fatma'yı ve Hasan'la Hüseyin'i çağırarak:

«Allahım! Benim ailem bunlardır.» buyurdu.

Ebû Hüreyre (R) rivayet etti ki:

Hayber günü Resûlullah (S):

«Bu sancağı mutlaka Allah ve Resulünü seven bir adama vereceğim. Allah onun elinde fethi müyesser kılacaktır.» buyurmuşlar. Ömer b. Hattâb: Kumandan olmayı ancak o gün diledim, demiş. Sözüne şöyle devam etmiştir: Sancak için çağrılırim ümidiyle ona uzandım. Fakat Resûlullah (S) Ali b. Ebî Tâlib'i çağırды, sancağı ona verdi ve :

«Yürü! Allah sana fethi müyesser, kılıncaya kadar bakınma!» buyurdu.

Derken Ali biraz yürüdü, sonra durdu ama bakınmadı. Ve:

— Yâ Resûlallah! İnsanlarla ne üzerine harb edeceğim? diye haykırdı:

«Onlarla Allah'dan başka ilâh yoktur ve Muhammed Resûlullahdır, diye şehadet getirinceye kadar harbet! Bunu yaptılar mı, kanlarını ve mallarını senden korudular demektir. Ancak hakkıyla olursa o başka! Hesapları da Allah'a kalmıştır.»

buyurdular.

Sehl b. Sa'd haber verdi ki:

Hayber günü Resûlullah (S):

«Bu sancağı Öyle bir adama vereceğim ki, Allah onun elinde fethi müyesser kılacak. Allah'ı ve Resulünü sever, Allah ve Resulü de onu sever.» buyurmuşlar. Sehl demiş ki: Artık insanlar o gece sancağı kime verecek diye konuşarak gecelediler. Sabahlayınca erken erken Resûlullah'ın (S) yanına vardılar. Her biri sancağın kendine verilmesini umuyordu.

Derken Resûlullah (S):

«Âli b. Ebî Tâlib nerede?» diye sordu.

Ashab :

— Yâ Resûlallah! O gözlerinden rahatsızdır, dediler.

«Hemen ona haber gönderin!» buyurdu.

Ali'yi getirdiler. Resûlullah (S) onun gözlerine tükürdü ve kendisine dua etti. Ali derhal düzeldi. Hattâ hiç ağrısı yokmuş gibi oldu. Resûlullah (S) sancağı ona yerdı.

Ali:

— Yâ Resûlallah! Onlarla tâ bizim gibi oluncaya kadar mı harp edeceğim? diye sordu.

Şöyle buyurdular :

«Yavaşça gir. Tâ onların sahasına in, sonra kendilerini İslâm'a davet et! İslâm'da kendilerine vâcib olan Allah hakkını onlara haber ver. Vallahi senin sayende, Allah'ın bir adama hidâyet vermesi, senin için, kırmızı develerin senin olmasından daha hayırlıdır.»

Seleme b. Ekva (R) şöyle rivayet etmiştir:

Hayber'de Ali, Peygamber'den (S) geri kalmıştı. Gözleri ağrıyordu. “Ben Resûlüllah’dan (S) geri mi kalacağım”, dedi. Ve Ali hemen yola çıkarak Peygamber’e (S) yetişti. Sabahında Allah'ın fethi müyesser kıldığı gecenin akşamı olunca Resûlüllah (S):

«Bu sancağı mutlaka vereceğim yahut bu sancağı yarın mutlaka Allah'ın ve Resulünün sevdiği bir adam alacaktır. Veya Allah'ı ve Resulünü seven bir adam alacaktır. Allah ona fethi müyesser kılacaktır.» buyurdu.

Bir de ne görelim, bu zât, **Ali** imiş. Halbuki biz onu ummuyorduk. Ashab “*İşte Ali!*” dediler. Resûlüllah da (S) sancağı ona verdi. Ve Allah, fethi ona müyesser kıldı.

Hayyan'ın Babası rivayet etti. (Dedi ki) :

Ben Husayn b. Sebrâ ve Ömer b. Müslim ile **Zeyd b. Erkam'a (R)** gittik. Yanına oturduğumuz vakit Husayn ona:

“Gerçekten, yâ Zeyd sen çok hayırla karşılaştın. Resûlüllah’ı (S) gördün; hadîsini dinledin; onunla beraber gaza ettin; ve arkasında namaz kıldın. Gerçekten yâ Zeyd, sen çok hayırla karşılaştın. Bize yâ Zeyd! Resûlüllah’dan (S) işittiklerini rivayet et! dedi.

Zeyd :

Be kardeşim oğlu! Vallahi yaşıma geçti; vaktim ilerledi. Resûlüllah’dan (S) bellediklerimin bazısını unuttum. Binâenaleyh size ne rivayet etmişsem kabul edin, neyi rivayet etmemişsem onu bana teklif etmeyin! dedi. Sonra şunu söyledi:

Bir gün Resûlüllah (S), Mekke ile Medine arasında *Hum* denilen bir suyun başında aramızda hutbe okumak üzere ayağa kalktı ve Allah'a hamd ü sena etti. Va'z eyledi. Ve hatırlatma yaptı. Sonra şöyle buyurdu:

«Bundan sonra, dikkat edin ey cemaat! Ben ancak bir insanım. Rabbimin resulü gelip de ona icabet etmem yakındır. Ben size iki ağır yük bırakıyorum. Bunların birincisi içinde doğru yol ve nûr bulunan Kitâbullah'tır. İmdi Kitâbullah'ı alın ve ona sarılın!»

Müteakiben, Kitâbullah'a terğîb ve teşbîhde bulundu. Sonra:

«Bir de ehl-i beytimi (bırakıyorum). Ehl-i beytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım!.. Ehl-i beytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım! Ehl-i beytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım!»

buyurdu.

Husayn, Zeyd'e:

— Onun ehl-i beyti kimlerdir yâ Zeyd? Kadınları ehl-i beytinden değil midir? diye sordu.

Zeyd :

— Kadınları ehl-i beytindedir. Lâkin onun ehl-i beyti ondan sonra sadakadan mahrum olanlardır, cevâbını verdi.

Husayn :

— Kimdir onlar? diye sordu.

Zeyd :

— Onlar Ali'nin soyu, Akîl'in soyu, Ca'fer'in soyu ve Abbâs'ın soyudur, dedi.

Husayn:

— Bunların hepsi sadakadan mahrum mudurlar? dedi.

Zeyd:

— Evet! cevâbını verdi.

Diđer bir rivayette, **Zeyd b. Erkamın (R)** yanına girdik ve kendisine:

“Gerçekten sen çok hayır gördün. Gerçekten Resûlullah’ın (S) sohbetinde bulundun ve arkasında namaz kıldın... dedik.

Ve râvi hadîsi, Ebû Hayyan'ın hadîsi gibi nakletmiştir. Yalnız o şöyle demiştir:

«Dikkat edin, ben sizin aranızda iki ağır yük bırakıyorum. Bunların biri Allah’ın (C) kitabıdır. O Allah'ın ipidir. Her kim ona tâbi olursa doğru yolda ve kim terk ederse delâlette olur.»

Bu hadîsde şu ibare de vardır:

Bunun üzerine biz:

— Onun ehl-i beyti kimlerdir? Kadınları mı? dedik.

Zeyd :

— «Hayır! Allah'a yemin olsun! Hakikaten kadın zamanın bir kısmında erkekle beraber olur. Sonra onu boşar da, kadın babasına ve kavmine döner. Onun ehl-i beyti, aslı ve ondan sonra sadakadan mahrum olan asabesidir.» dedi.

Sehl b. Sa'd şöyle demiştir:

Medine'ye Mervan hanedanından bir zât vali tâyin edildi. (Bu zat) Sehl b. Sa'd'i çağırarak Ebutturâb (İmam Ali'nin (**R**) künyesi, *ebu't-Turâb* idi) hakkında kötü konuşmasını emretti, Sehl buna razı olmadı ve şunu söyledi:

— Ali'nin kendince, Ebû't-Türab'dan daha sevimli bir ismi yoktu. Bu isimle çağrıldığı vakit gerçekten sevinirdi.

Bu sefer vali:

— Bize onun kıssasını haber ver! Ona niçin Ebû Türab ismi verildi, dedi.

Sehl şunu söyledi :

— Resûlullah (S) Fâtıme'nin evine geldi de Ali'yi evde bulamadı. Ve (Fâtıma'ya) «Amcan oğlu nerede?» diye sordu.

Fâtıma :

— Aramızda bir şey oldu. Beni kızdırdı da çıktı (gitti). Yanımda kaylule yapmadı, dedi.

Bunun üzerine Resûlullah (S), birisine :

«Bak şu nerede!» dedi.

(Adam gitti.) Geldi ve:

— Yâ Resûlallah, o mescidde uyuyor, dedi. Resûlullah da (S) onun yanına geldi. *Ali* uzanmış, örtüsü bir tarafından düşmüş, kendisi topraklanmıştı. Resûlullah (S) toprağı ondan silmeye başladı, hem..:

«Kalk Eba't-Turab! Kalk Eba't-Türab!» diyordu.